Lietas Nr. 11088211213
Lietas arhīva Nr. K29-0787-15/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015. gada 31. martā

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese A. Dzērve
ar sekretāri I. Ulmani, tulku I.Šromu
piedaloties prokurorei I. Bikiņai-Burkitei,
advokātam V.Spurem,
cietušā pārstāvim, advokātam A.Ādamsonam
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu
/pers. A/, personas kods /personas kods/,
apsūdzībā pēc Krimināllikuma 130. panta otrās daļas.

Pārbaudījusi krimināllietas materiālus, tiesa

k o n s t a t ē j a

/pers. A/ tīši nodarīja vieglus miesas bojājumus, un proti:

/pers. A/ 2013. gada 19. septembrī ap plkst. 21.40, atrodoties Lomonosova ielā 1, Rīgā, pretī AS "Transporta un sakaru institūts" aiz sabiedriskā transporta pieturas pie parka teritorijas pēc mutiska konflikta ar /pers. B/, dusmu vadīts, tīši ne mazāk kā vienu reizi iesita /pers. B/ ar dūri pa kreiso ausi galvas rajonā, kurš pēc sitiena nokrita turpat uz zāles. Pēc kā /pers. B/ pieceļoties, /pers. A/ atkārtoti tīši ne mazāk kā vienu reizi iesita /pers. B/ pa labo vaigu.

/pers. A/ darbību rezultātā /pers. B/ nodarīti šādi miesas bojājumi: kreisās auss apvidus sasitums ar asinsizplūdumu, sejas sasitums ar nobrāzumu un sistu brūci, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi viegliem miesas bojājumiem, kas izraisījuši īslaicīgus veselības traucējumu no 7 līdz 21 vienai dienai.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 130. panta otrajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētais savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina un lūdza tiesas izmeklēšanā neizdarīt pierādījumu pārbaudi, paskaidroja, ka viņam ir saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtība, procesuālās sekas. Izdarīto nožēloja. Atzina pieteikto materiālā kaitējuma kompensāciju 270,20 EUR apmērā, daļēji atzina morālo kaitējumu - 100 EUR apmērā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu tiesa nepārbauda pierādījumus, ja apsūdzētais atzīst savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un lūdz neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

Tiesa ir pārbaudījusi lietas materiālus, un tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainu, kā arī par noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju, līdz ar ko pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek izdarīta.

Tiesa atzīst par pierādītu, ka /pers. A/ tīši nodarīja vieglus miesas bojājumus /pers. B/ 2013. gada 19. septembrī, viņa vaina inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā pilnībā pierādīta, un šādas apsūdzētā darbības kvalificētas pareizi pēc Krimināllikuma 130. panta otrās daļas.

Tiesa pārbaudīja pierādījumus daļā par pieteikto kaitējuma kompensāciju.

Cietušais tiesas sēdē liecināja, ka materiālais kaitējums radies saistībā ar ārstēšanos, lietai ir pievienoti čeki par ārstēšanos, lūdz radušos izdevumus piedzīt. Morālais kaitējums nodarīts 2000 EUR apmērā, tas radies, jo viņam tikusi sabojāta reputācija, septiņas nedēļas ārstējies, nevarējis ne mācīties, ne strādāt.

Nosakot sodu, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46. pantu ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35. panta otro daļu soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Izanalizējot apsūdzētā /pers. A/ personību, noskaidrots, ka viņš:

- agrāk nesodīts (lietas 64.lapa):
- VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Narkoloģiskās palīdzības dienesta Ambulatori konsultatīvajā nodaļā nav reģistrēts (lietas 66.lapa);
- VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Psihiatriskās palīdzības dienesta pacientu datu apstrādes sistēmā datu nav (lietas 67.lapa);
- no vārdiem tiesas sēdē noskaidrots, ka Latvijas Republikas pilsonis, neprecējies, vidējā izglītība, studē /nosaukums/, strādā SIA "/nosaukums/", apgādājamo nav, dzīvo /adrese A/.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7. panta trešo daļu /pers. A/ pēc Krimināllikuma 130. panta otrās daļas izdarījis mazāk smagu noziegumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību mīkstinošu apstākli par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu tiesa atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. pantu apsūdzētā atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti.

Ar noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 130. panta otrajā daļā, noziedzīgais nodarījums tiek vērsts pret personas veselību.

Nosakot soda veidu un mēru apsūdzētajam /pers. A/, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46. un 35. pantu ņem vērā pierādījumus, kas var ietekmēt piespriežamā soda veidu un mēru, lietas apstākļus, /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, apsūdzētā personību raksturojošos datus, ir pastāvīga dzīvesvieta, darba vieta, studē, nav reģistrēts Valsts SIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centra" uzskaitēs, ņem vērā viņa attieksmi pret izdarīto, atbildību mīkstinošo apstākli, to, ka atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti, agrāk nav tiesāts, nav uzsākti citi kriminālprocesi un nav izdarīti administratīvie pārkāpumi.

Ievērojot minēto, lai ievērotu soda un noziedzīga nodarījuma samērības principu, panāktu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, tiesa secina, ka apsūdzētajam sods nosakāms piespiedu darbu veidā, kas sabiedrības labā sasniegs tā piemērošanas mērķi – veiks /pers. A/ audzinošo un preventīvo funkciju.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40. pantu piespiedu darbs ir personas piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40. panta otro daļu piespiedu darbs nav piemērojams darbnespējīgām personām. Tiesa, izvērtējot iepriekš minēto, nekonstatē apstākļus, kuri liegtu apsūdzētajam izpildīt piespiedu darbu.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā piespiedu darbs disciplinēs apsūdzēto. Turklāt apsūdzētā uzvedību piespiedu darbu veikšanas laikā kontrolēs Valsts probācijas dienests, tādējādi samazinot iespēju izdarīt citus likumpārkāpumus, bet vienlaicīgi sniedzot sabiedrībai labumu ar savu darbu. Tāpat tiesa ņem vērā ka, piespriežot piespiedu darbu, apsūdzētais tiks iesaistīta sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama apstākļos, kad apsūdzētais atzīst savu vainu.

Apsūdzētais, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojis savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21. pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu krimināltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētais izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņa atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda noteikšanas. Šāda atziņa izriet no tiesu prakses *(sk. Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08).*

Tiesa uzskata, ka ar šāda soda piemērošanu tiks panākts Krimināllikuma 35. panta otrās daļas noteiktais soda mērķis.

Cietušais /pers. B/ pieteicis materiālā kaitējuma kompensāciju 270,20 EUR apmērā un morālā kaitējuma kompensāciju 2000 EUR apmērā.

Kriminālprocesa likuma 1. pantā paredzētā mērķa sasniegšanai likums ir noteicis pamatprincipus, tajā skaitā tiesības uz kompensāciju par radīto kaitējumu, un tas ir viens no krimināltiesisko attiecību noregulējuma elementiem. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350. pantu cietušajam pienākas atlīdzība par noziedzīga nodarījuma rezultātā radītā kaitējuma atlīdzināšanu. Ievērojot Kriminālprocesa likuma 352. panta pirmajā daļā noteikto, tiesa kompensācijas apmēru nosaka izvērtējot cietušā pieteikumu, bet saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 351. panta pirmo daļu, cietušajam pieteikumā jāpamato pieprasītā mantiskā zaudējuma apmērs, bet kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu un fiziskajām ciešanām tikai jānorāda.

Materiālos zaudējumus 270,20 EUR apmērā cietušais pamatojis kā izdevumus par ārstēšanos un medikamentu iegādi. Krimināllietas materiāliem pievienotas dokumentu kopijas:

- 2013. gada 20. septembra VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centrs" Kvīts Nr. 38735 6,00 LVL apmērā (lietas 11.lapa);
- 2013. gada 20. septembra SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" klīnika "Gaiļezers" kvīts par veiktajiem izmeklējumiem 10,00 LVL apmērā (lietas 12.lapa);
- 2013. gada 20. septembra SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" klīnika "Gaiļezers" kvīts par veiktajiem izmeklējumiem 0,90 LVL apmērā (lietas 12.lapa);
- 2013. gada 20. septembra SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" klīnika "Gaiļezers" kvīts par veiktajiem izmeklējumiem 3,00 LVL apmērā (lietas 12.lapa);
- 2013. gada 4. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks Nr. 156066 7,00 LVL apmērā (lietas 100.lapa);
- 2013. gada 8. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks Nr. 156322 7,00 LVL apmērā (lietas 101.lapa);
- 2013. gada 10. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks Nr. 156595 7,00 LVL apmērā (lietas 101.lapa);
- 2013. gada 5. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks Nr. 156111 7,00 LVL apmērā (lietas 101.lapa);
- 2013. gada 7. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks Nr. 156167 7,00 LVL apmērā (lietas 101.lapa);
- 2013. gada 12. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks Nr. 156835 7,00 LVL apmērā (lietas 102.lapa);
- 2013. gada 20. septembra SIA "Latvijas aptieka" čeks par medikamentu iegādi 3,37 LVL apmērā (lietas 102.lapa);
- 2013. gada 9. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks Nr. 156490 7,00 LVL apmērā (lietas 102.lapa);
- 2013. gada 11. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks Nr. 156745 7,00 LVL apmērā (lietas 102.lapa);
- 2013. gada 23. oktobra SIA "Hansa Pharma" čeks par medikamentu iegādi 3,59 LVL apmērā (lietas 103.lapa);
- 2013. gada 27. septembra VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centrs" čeks par ambulatorajiem pakalpojumiem 3,00 LVL apmērā (lietas 103.lapa);
- 2013. gada 4. novembra SIA "Veselības centrs 4" kvīts par asins noņemšanu un difterijas Toxoid IGG 6,40 LVL apmērā (lietas 104.lapa);
- 2013. gada 23. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks par neirologa konsultāciju 21,00 LVL apmērā (lietas 104.lapa);

- 2013. gada 23. oktobra SIA "Veselības centrs 4" čeks par galvas izmeklējumiem 53,00 LVL apmērā (lietas 104.lapa);

- 2013. gada 4. oktobra SIA "Latvijas aptieka" čeks par recepšu medikamentu iegādi 15,44 LVL apmērā (lietas 105.lapa);

- tiesas sēdē iesniegts 2013. gada 10. oktobra SIA "Latvijas aptieka" čeks par medikamentu iegādi 9,27 LVL apmērā.

Pavisam kopā 190,97 LVL, kas saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 4. panta otro daļu, konvertējama uz 271,73 EUR (1 EUR= 0,702804 LVL).

Apsūdzētais /pers. A/ cietušā pieteikto materiālā kaitējuma kompensācijas apmēru atzina, tādējādi no apsūdzētā piedzenams mantiskais kaitējums 271,73 EUR apmērā par labu cietušajam /pers. B/.

Kriminālprocesa likuma 22. pantā noteikts, ka personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālās iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai. Tiesas ieskatā, ar katru noziedzīgo nodarījumu personai tiek nodarīts arī morālais kaitējums.

Saskaņā ar Civillikuma 1635. panta trešā daļā noteikto, gadījumos, kad pret personu vērstais nodarījums izpaudies kā noziedzīgs nodarījums pret dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam ir nodarīts morālais kaitējums. Līdz ar to, kā tas norādīts Kriminālprocesa likuma 351. panta pirmajā daļā, pieteikumā par radītā kaitējuma kompensāciju kompensācijas apmērs par morālo aizskārumu un fiziskajām sāpēm tikai jānorāda, bet tiesas kompetencē ir noteikt tā apmēru, ņemot vērā morālā kaitējuma smagumu un sekas.

Cietušais /pers. B/ pieteicis morālo kaitējumu 2000 EUR apmērā, ko apsūdzētais neatzina.

Izvērtējot cietušā /pers. B/ kaitējuma kompensācijas pieteikumu par morālo kaitējumu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civillikuma 1635. panta pirmo daļu cietušajam ir tiesības prasīt apmierinājumu par morālo kaitējumu no aizskārēja /pers. A/, jo viņš ar neatļautām darbībām ir aizskāris cietušā tiesības un par šīm darbībām /pers. A/ ir vainojams. Šīs darbības izpaudušās kā noziedzīgs nodarījums pret cietušā veselību un šo noziedzīgo darbību rezultātā cietušajam nodarīti viegli miesas bojājumi, kas izraisa īslaicīgus veselības traucējumus no 7 dienām līdz 21 dienai (lietas 23.-24.lapa).

Tiesa atzīst, ka, lemjot par morālā kaitējuma kompensācijas apmēru, jāievēro samērīguma princips un tas, ka morālā kaitējuma kompensācija ir tikai viens no kompensācijas veidiem un neaizstāj cietušā mantai un veselībai nodarīto kaitējumu (skat, Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 4.februāla lēmums lietā Nr. SKK-8/2010).

Latvijas Republikā nav noteikti normatīvā līmenī kritēriji morālās kompensācijas apmēram, tāpēc tiesai ar īpašu atbildību jāizvērtē gan noziedzīgā nodarījuma raksturs un smagums, morālā aizskāruma dziļums un publiskums, kā arī citi konkrētā lietā nozīmīgi apstākļi.

Kriminālprocesa likuma 350. panta pirmajā daļā noteikts, ka kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu. Savukārt minētā panta otrajā daļā norādīts, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Ņemot vērā, ka Kriminālprocesa likums paredz cietušā tiesības iesniegt kaitējuma kompensācijas pieteikumu par morālo aizskārumu un tā apmēru nosaka tiesa, tad tiesa uzskata, ka cietušam ir tiesības šā kaitējuma atlīdzību prasīt no apsūdzētās personas.

Nosakot kompensācijas apmēru tiesa ņem vērā Kriminālprocesa likuma 352. pantā noteikto, ka tiesa kompensācijas apmēru nosaka, izvērtējot cietušā pieteikumu un ņemot vērā radīto mantisko zaudējumu apmēru, noziedzīgā nodarījuma smagumu un izdarīšanas raksturu, nodarītās fiziskās ciešanas, paliekošos sakropļojumus un darbspēju zudumu, morālā aizskāruma publiskumu un dziļumu, psihiskas traumas.

Vērtējot kaitējuma kompensācijas pieteikumu, ņemams vērā /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagums – mazāk smags noziegums un tā izdarīšanas raksturs. Jāņem vērā, ka cietušajam tika nodarītas fiziskas ciešanas jeb ķermeņa sāpes vieglu miesas bojājumu veidā, ko cietušais izjuta, saņemot sitienus. Tiesa atzīst, ka cietušam tika nodarītas arī garīgās ciešanas, kas saistītas ar negatīvām emocijām un psiholoģisku diskomfortu.

Morālā kaitējuma kompensācijas piedziņa naudas izteiksmē konkrētā gadījumā atzīstama par gandarījumu, kad par pārciesto cietušais var saņemt atlīdzinājumu, kas viņam kaut nedaudz ļautu aizmirst notikušo un sajust gandarījumu.

Izlemjot jautājumu par morālās kompensācijas apmēru, tiesai jāņem vērā tiesu prakse citos gadījumos, kad atlīdzinājumam pēc iespējas ir jābūt līdzīgam, kā arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Tiesu prakses apkopojums par morālā kaitējuma kompensāciju kriminālprocesā, kur par Krimināllikuma 130. pantā izdarītu noziedzīgu nodarījumu tiesa var piedzīt morālā kaitējuma summu īpašos gadījumos līdz 500 LVL, kas saskaņā ar Euro ieviešanas kārtības likuma 4. panta otro daļu, konvertējama uz 711,44 EUR (1 EUR= 0,702804 LVL) par labu cietušajām personām.

Apsūdzētais ir pilngadīgs, darbspējīgs, gados jauns jaunietis, bez dzīves pieredzes, savu vainu inkriminētajā noziedzīgā nodarījumā atzina pilnībā. Izvērtējot minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka cietušā kaitējuma kompensācijas summa par morālo aizskārumu ir apstiprināma 100 EUR apmērā, kas pēc tiesas ieskata ir taisnīga, adekvāta aizskārumam, tā sekām, noziedzīgā nodarījuma smagumam un izdarīšanas apstākļiem, apsūdzētā un cietušā uzvedībai un rīcībai, personībai, vecumam un spējai dot atlīdzību.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511., 512. pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 130. panta otrajā daļā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 40 (četrdesmit) stundām.

Pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā /pers. A/ desmit dienu laikā jāpiesakās soda izciešanai Valsts probācijas dienesta Rīgas nodaļā, Rīgā, Dzirnavu ielā 91/3.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajam /pers. B/ mantiskā kaitējuma kompensāciju 271, 73 EUR (divi simti septiņdesmit viens *euro,* 73 centi).

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajam /pers. B/ morālā kaitējuma kompensāciju 100 EUR (viens simts *euro*).

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, saskaņā ar KPL 499.panta ceturto daļu tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese (*personiskais paraksts*) A. Dzērve